

Nr 121.

Av herr **Elisson**, om *åvägbringande av utredning och förslag rörande skyldighet i vissa fall för jordägare att inlösa av arrendator utförd elektrisk kraftledning.*

Betydelsen av landsbygdens elektrifiering har på flera sätt erkänts av statsmakterna, och vissa åtgärder hava även vidtagits av Kungl. Maj:t och riksdagen för att främja desamma. De stora avstånden mellan konsumenterna på landsbygden medföra emellertid att anläggningskostnaderna för ledningarna bliva synnerligen avsevärda. Det synes därför vara nödvändigt att staten vid sidan av den verksamhet, som utföres av dess organ, uppmuntrar det enskilda initiativet att på lämpligt sätt göra sig gällande inom detta område. I sistnämnda syfte synas åtgärder böra vidtagas för att för arrendatorer, vilka på den arrenderade fastigheten önska uppsätta elektrisk kraftledning för att tillgodogöra jordbrukets behov av ljus och kraft, samt bereda gynnsammare möjligheter för utförandet av sådan ledning. Enligt nuvarande lagstiftning förefinnes för jordägare ingen skyldighet att inlösa dylik ledning, den må vara än så lämplig eller behövlig med hänsyn till fastighetens användning för jordbrukets drift. Bristen på föreskrift härom kan av två synpunkter verka ogynnsamt, dels avskräckes utan tvivel i många fall arrendatorn för att anlägga ledning, vilken, om den utfördes, skulle bidra till jordbrukets framsteg, dels tillskyndas i andra fall arrendator, som av jordbrukets behov föranletts att anlägga elektrisk ledning, vid avflyttning en ekonomisk förlust, som han ur billighetssynpunkt icke borde lida.

Givet är emellertid, att jordägare icke kan åläggas en ovillkorlig skyldighet att inlösa varje av arrendator å fastigheten uppsatt elektrisk ledning, oavsett dess behövlighet och ändamålsenligheten i dess utförande. Tydligt torde det vara, att inlösningsskyldighet bör stadgas endast för så

vitt en prövning av dessa båda synpunkter utfallit tillfredsställande. En sådan prövning synes kunna ske med tillämpning i huvudsak av den ordning, som angives i föreskrifterna om syn i arrendelagen, kap. 2 § 11 och följande. Vid sådan förrättning skulle givetvis även anläggningens värde och därmed lösesummans storlek bestämmas.

Med stöd av vad jag sålunda anfört, får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om utredning huruvida ändring i nu gällande arrendelag bör vidtagas i syfte att under vissa förutsättningar föreskriva skyldighet för jordägare att inlösa elektrisk kraftledning, som å honom tillhörig fastighet utförts av arrendator för att tillgodose jordbrukets behov av ljus och kraft, samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan giva anledning.

Stockholm den 21 januari 1920.

Anders Elisson.